

Editorial

Monografia: «Productes químics»

Aquest monogràfic està dedicat als anomenats *productes químics*, un concepte ampli que té una relació estreta amb la indústria química i les aplicacions que aquests productes tenen a la societat. Tot i que en l'àmbit docent s'anomena *productes* les substàncies que es formen en una reacció química, en general, s'utilitza el terme *producte químic* tant si es tracta d'una sola substància (per exemple, un additiu alimentari) com si es tracta d'una mescla, com passa en la majoria dels productes químics elaborats (per exemple, una pintura). Per tant, el procés de mescla de substàncies també pot donar lloc a un producte químic.

En aquest monogràfic s'ha fet una selecció de grups de productes químics, alguns dels quals es poden trobar a les llars i als establiments públics i d'altres que tenen usos més específics, com és ara el cas de productes químics per obtenir alts rendiments de produccions agrícoles. Agraïm als autors, professionals experts en el seu àmbit de treball, la participació en aquest número.

En primer lloc, Àngel Messeguer, coordinador del monogràfic, a l'article «Productes químics: una breu introducció a la monografia», presenta als lectors el món dels anomenats *productes químics* i que no s'han d'anomenar sols amb el terme *químics*, cada cop més emprat als mitjans de comunicació per referir-se als productes químics, un terme que és fruit d'una mala traducció de la terminologia anglesa *chemicals*. Tot seguit, el mateix autor, a l'article «Productes químics com a fàrmacs», ens apropa al món dels medicaments i els principis actius que contenen, així com al procés de validació que ha de seguir un medicament abans d'arribar a l'hospital o a la farmàcia.

L'article «Aliments i medicaments per als cultius», de Lúcia Roura, explica com la necessitat de tenir produccions d'aliments a gran escala implica la utilització de productes químics per a la protecció vegetal, alhora que reflexiona sobre diversos aspectes, incloent-hi la seguretat respecte a les persones i el medi ambient.

A continuació, Elisabet García i Abel Mariné, a l'article «Els additius alimentaris», fan una actualització d'aquest tipus de productes químics, la seva classificació en diversos grups segons la funció i les seves condicions d'ús, que comporten la demostració de la seva necessitat i innocuïtat.

A l'article «Les pintures i els vernissos: protecció i bellesa», les autores, Maria Almató i Eva Tejada, aporten informació bàsica sobre els ingredients i la composició de les pintures, la relació entre les propietats finals i l'ús, així com el seu procés de fabricació.

Mar Jal, autora de l'article «La química a la cosmètica», presenta una visió de diverses famílies cosmètiques, classifica-

des atenent la funció i la composició, i diferencia entre principis actius cosmètics i vehicles o excipients, alhora que exemplifica una gran varietat de formes cosmètiques.

Per tancar el monogràfic, a l'article «Un congrés científic escolar: color i aliments», Pedro García explica la seva experiència per millorar la competència comunicativa dels alumnes de segon de batxillerat treballant en l'àmbit dels colorants alimentaris, i en concret descriu el procés d'organització del congrés escolar que dona títol a l'article; a més, inclou les produccions dels alumnes.

El número es complementa amb dos treballs d'aportació lliure. Els autors de l'article «Magia en la clase de química: una actividad para fomentar el interés de los alumnos», Ignacio Sánchez, Ines Goldhausen, David-Samuel Di Fuccia, Lisa Weise i Bernd Ralle, presenten una activitat mitjançant la qual s'utilitza la fascinació que desperta la màgia, i en concret el personatge de Harry Potter, per promoure l'interès dels alumnes per la química. S'hi descriuen alguns experiments d'una presentació en què es combina la narració de fragments de les novel·les amb alguns dels encanteris.

El número finalitza amb l'article de Robert Worley «“In a little you can see a lot”: the impact of practical microscale chemistry on chemical education». En aquest treball, es presenten idees i activitats de referència per dur a terme experiments a microescala en l'àmbit escolar, i es reflexiona sobre el valor afegit que aporta l'ús d'aquestes tècniques, més enllà de la major seguretat i el menor cost.

Esperem que el número sigui del vostre interès i que els seus articles serveixin per conèixer millor els anomenats *productes químics*, algunes de les seves característiques, aplicacions i producció, i aportin contextos suggeridors per treballar a l'aula continguts de química. Desitgem que les contribucions dels autors fora del monogràfic siguin també una font d'inspiració per emprendre canvis de millora a les aules. Gaudiu de la lectura.

Àngel Messeguer
Coordinador del monogràfic

Fina Guitart, Pere Grapí i Aureli Caamaño
Editors d'Educació Química EduQ

Àngel Messeguer

Fina Guitart

Pere Grapí

Aureli Caamaño